

**RAMŪNAS
BOGDANAS**

UKRAINOS TRIDANTIS

ROMANAS

**PRIE
BEDUGNĖS**

baltos lankos

Ramūnas Bogdanas

Ukrainos tridantis

Pirma knyga

Prie bedugnės

romanas

baltos lankos

Matydamas, kad dar yra laiko iki sutartos valandos, ir norėdamas išsklaidyti kilusį šiokį tokį priešiškusumą, Algirdas paklausė Niko:

– Ar žinai, kas toks buvo Pavlikas Morozovas? Mes dabar esame jo vardu pavadintoje gatvėje.

– Neturiu supratimo, – papurtė galvą kanadietis. – Koks nors komunistas... Ne, greičiau komjaunuolis. Jei suaugęs, vadin-tųsi Pavelas. Matyt, jaunas raudonasis.

– Teisingai – atspėjai, kad jaunas, – pagyrė Algirdas už pas-tabumą. – Visai vaikas, kokių dvylikos metų.

– Kuo vaikui galima pasižymėti, kad jo vardu gatvę pava-dintų? – nusistebėjo Nikas. – Koks nors vunderkindas, išradėjas? Miestą išgelbėjo, perspėdamas dėl pavojaus?

– Ne vieną gatvę pavadino, o daugybę visoje Tarybų Sąjun-goje, – papildė Algirdas. – Jo istorija, beje, yra apie kviečius.

– Oho! – Nikui nuoširdžiai pasidarė smalsu.

– Jis įdavė savo tėvą NKVD. Žinai, koks tai trumpinys? Anksčiau taip vadino KGB. Tėvas buvo paslėpęs grūdus, kad ne-rekvizuotų pagal bolševikų tvarką, nes be jų šeima būtų mirusi iš bado. O Pavlikas buvo ištikimas bolševikams ir įdavė tėvą, pa-rodė, kur jis paslėpė atsargas.

– Siaubas! Tai holodomoro istorija? Bet kodėl gatvė pava-dinta to išsigimėlio vardu?!

– Tai buvo ne holodomoro, o pavyzdinio komunistinio el-gesio istorija apie tai, kaip rūpinimasis visuotine žmonių laime nugali buržuazinius prietarus dėl šeimos ryšių šventumo, – pa-aiškino Algirdas kaip iš sovietinio švietimo vadovėlio. – Jei tėvas yra klasinis priešas – įduok, kad būtų sunaikintas.

– Nežmoniška... – nerado žodžių Nikas.

– Taip žmones auklėjo sovietų sistema. Ir iki šiol Ukrainoje likę ne vien gatvių pavadinimai. To auklėjimo dar pilna galvose, tik jis pritaikytas naujoms sąlygoms. Dabar ginami ne raudonieji idealai, o prieigos prie turto. Neįdavinėja, nes nėra kam įduoti, o patys užmušinėja tuos, kas stoja svajonei skersai kelio. Anksčiau buvo – žmonių laimės vardan, dabar naujas idealas – savo turto vardan. Atkreipei dėmesį, kiek daug žmogžudysčių? Tas pats dėjosi ir pas mus, Lietuvoje. Degino lygintuvais, užkasinėjo, nes buvo taip išauklėti, kad dėl idealo galima padaryti bet ką.

Nikui ant liežuvio galo sukosi mintis: jei Algirdas nebūtų pažeistas auklėjimo tokiomis istorijomis, žiūrėtų skrupulingiau ir nesiveltų į kriminalą lyg į normalų verslą. Lietuvis savąją laukinio kapitalizmo laikų patirtį kaišiojo kaip ukrainietiškos tikrovės pateisinimą. O nuo praeities tolstama iš jos pasimokius tik tada, kai yra pasirinktas teisingas švyturys. Tik einant tokiu keliu iš praeities atsiranda ne akligatvis, o nesibaigianti ateitis.

Kavinėje pasirodė leitenantas Sergejus. Nikas iškart jį pamatė jau tarpduryje, nes dėl viso pikto buvo atsisėdęs veidu į duris, kad kas neužklyptų iš netyčių. Nugara sėdintis Algirdas pažino berkutininką iš kariškai kaukšinių batų per akmeninių plytelių grindis ir atsisukęs į jį draugiškai pamojo. Sergejus atsakė irgi mostu, o praeidamas pro barą paklausė:

– Sultinio turite?

Ten stovėjusi padavėja linktelėjo, ir jis nestabtelėdamas paprašė:

– Atnešk man prie draugų. Švelnaus, tyro, be jokių pipirų.

Kol ši linktelėjo, priimdama užsakymą, Sergejus jau spaudė rankas sėdintiems prie stalo.

– Šįkart vienas, leitenante? – paklausė Algirdas.

– Vairuotojas džipe laukia. Kaip supratau, mūsų pokalbiui pašalinių ausų nereikia? – tarsi paklausė, tarsi pasitikrino atsisdėjęs berkutininkas.

– Matėme jus su didesne palyda, – paaiškino Nikas, kodėl jie nustebę.

– Po „MacLeodo“ aukšti žmonės pakalbėjo, su kuo reikia, kad užgesintų prasidėjusį chaosą, ir dabar vėl viskas pagal taisykles, ramu, – paaiškino jam.

– Teisingai supratai, Sergejau, – grįžo Algirdas prie palydos klausimo. – Kuo mažiau žinančių, tuo geriau.

– Klokite! – pliaukštelėjo delnais per stalą leitenantas.

Jam papasakojo apie artėjantį rūpestį, kaip saugiai nuvežti kviečius į Odesą, daugiau dėmesio skirdami apgaulingam manevrui. Berkutininkas sutiko, jog svarbiausia – nepastebėtiems pakrauti vagonus, kad paskui kokioje nors tarpinėje stotyje Lityno gaujos informuoti ir Vinicos valdžios klanu nesukontroliuoti banditai nenuvartų viso derliaus į atsarginį kelią. Iešmininkai gautų į kišenę, ir nebenustatytum, kuriame kelio ruože dingo.

Todėl pokalbis pasisuko į gaujos nuviliojimą penkiais vilkiais. Leitenantas pakėlė rankas pasiduodamas dėl apsaugos kelyje per pusę Ukrainos iki Odesos. Jis visiškai pritarė Algirdui, jog per didelis atstumas, per daug teritorijų, kurias valdo kažkas kitas.

Kąsnis per mažas, kad dėl jo vertėtų kreiptis į aukščiausius sluoksnius, kurie galėtų tarpusavyje sutarti dėl žalios šviesos. O tame lygyje, kuris operuoja maždaug tokiomis sumomis kaip Niko derliaus dešimtinė, yra per daug dalyvių ir visi labai godūs.

– Belieka Moldova? – padarė išvadą galutinai įtikintas Nikas.

– Tikrai taip, – kariškai patvirtino Sergejus. – Bet savo vyrų su ginklais į kitą šalį negaliu leisti. Viskam yra ribos.

– Mes apie tai irgi pagalvojome, leitenante, – pradėjo aiškinti Algirdas ir dar labiau nuleido balsą: – Iš tarnybos tikrai negalima nieko siųsti. Kiltų tarptautinis skandalas, jei ginkluotas berkutininkas apsišviestų užsienyje. Tačiau yra žmonių, kurie išeina atostogų. Ir leidžia jas savo nuožiūra.

– Kariškis privalo pranešti, kur ir kuriam laikui išvyksta atostogauti, – statuto reikalavimą nurodė leitenantas.

– Gerai, – sutiko Algirdas. – Jie praneš, kad vyksta į Moldovą. Pasižmonėti, vyno išgerti. Argi negalima?

– Galima, – neturėjo argumento prieš leitenantas.

– Jei, neduok Dieve, įkliūtų su ginklu, – svarbiausia, kad ginklas būtų ne valdiškas, ne iš jūsų dalinio, – tęsė gudročius. – Pats turės aiškintis, kokioje pakrūmėje jį rado ir kad radęs jau nešė į poskyrį atiduoti. Už visus galimus nepatogumus jam bus sumokėta. Pusė – prieš kelionę, o kita pusė – kai Nikas grįš iš Odesos.

– Kiek iš viso? – trumpai paklausė Sergejus. – Už visą keturių vyrų konvojaus operaciją?

Nikas pasakė sumą, kurią jie buvo anksčiau aptarę su Algirdu. Išsitraukęs telefoną, Sergejus kurį laiką skaičiavo, o tada pripažino, kad užsakovai gerai žino įkainius. Dar kiek pagalvojęs, paprašė priedo už darbą kitoje valstybėje.

– Supraskite: įkliuvus daugiau vargo išsisukti, dar atostogų išieikvojimas...

– Sutinku, – nutraukė Nikas, pats sau pripažinęs, jog prašomas priedas nėra beprotiškai didelis.

– Kada krausi? – sulygęs ėmėsi reikalo detalių Sergejus. – Man reikia savaitės, kad viską paruoščiau, gaučiau keturis kalininkus.

– Ir penkis pistoletus, du granatsvaidžius, – pridūrė Nikas.

– Kodėl penkis? – nesuprato Sergejus.

– Manei, aš juos vienus paleisiu? Kartu važiuosiu, – atsakė Nikas.

– Girdėjau, kad tvarkytis moki, – pritariamai reagavo Sergejus. – Automato nereikia?

– Jau turiu. Trofėjinį. Tik šovinių mažai – viena atsarginė dėtuvė.

Algirdas sunerimo:

– Klausyk, Nikai, kam tau lįsti? Jie profesionalai, susitvarkys. Ir kam tau granatsvaidžiai? Karą nori sukelti?

– Aš taip mokytas, kad pats daryčiau darbą, o ne kad kiti už mane jį atliktų. Galų gale man bus ramiau kartu važiuoti negu laukti Odesoje. Vienu RPG šūviu gali daugiau nubaidyti negu visa automato apkaba, jei besivejantys ką nors supranta apie ginklus, – atsakė Nikas, paskutinį sakinį skirdamas leitenantui.

– Moki naudotis? – paklausė šis.

– Teko.

– Matau, tu daug regėjęs, – buvo bepradedęs Sergejus, bet Algirdas jį nutraukė:

– Dabar ne atsiminimų vakaras. Kitą sykį.

– Pakalbėkime apie maršrutą, – pasiūlė Nikas.

Išgirdęs pasiūlymą, Algirdas išsitraukė iš vidinės kišenės srities žemėlapiį ir išskleidė ant stalo. Leitenantas braukdamas pirštu nuo Vinicos pirštu surado Maidaną.

*

Prieš operacijos pradžią Nikas užsuko pas kaimyną Vasią ir paprašė jo pagalbos pavėžėti iki elevatoriaus. Vasia buvo lengvai įmetęs, todėl papurtė galvą, bet sužinojęs, jog paslaugos reikės po kelių dienų ir už ją bus sumokėta, kaipmat sutiko. Nuo Kulyhos iki Maidano netoli, ir dar proga pasėdėti prie visureigio

vairo. Bet Nikas iškart jį įspėjo, jog pavėžėjęs turės parvairuoti automobilį į savo kiemą ir šiukštu juo nevažinėti, kol negrįš šeimininkas.

– Tai kur susiruošei, Mykola? – paklausė Vasia.

– Grūdus vešime pirkėjui. Palydėsiu.

Prašymas pavėžėti į elevatorių Maidane buvo sutarto plano dalis. Žinodami apie Vasios ryšius su gauja, nutarė per jį nutekinti informaciją apie rengiamą kelionę.

– Visus?

– Penki vilkikai. Šimtas tonų.

– Nedaug. Juk prikūlei tūkstančius. Aš taip manau, – kukliai pažymėjo Vasia.

– Bandomoji partija. Nepažįstu pirkėjo, pirmas kartas. Nuvešiu šituos, apsižiūrėsiu, o tada pasirašysiu dėl visų likusių, jei vietoje pamatysiu, kad mokus.

Vasai argumentas pasirodė įtikinamas. Visi žinojo, kad sutartyse dėl mokesčių rašomi vieni skaičiai, o tikrovėje sukasi kitos apimtys.

– Kur parduodi? – be užuolankų paklausė kaimynas.

– Ar ne per daug nori žinoti, kaimyne? – atsisakė atskleisti ūkininkas.

Atsisakymas nė kiek Vasios nenustebino ir atrodė labai natūralus: kuo mažiau žmonių žino, tuo didesnė tikimybė, kad pavyks be trukdžių. Todėl perklausė kiek kitaip:

– Aišku, ne mano reikalas. Tik, sakau, jei po penkis vilkikus vežiosi, ir jei toli, tai iki žiemos užtruksi, kol viską išveši.

– Nesirūpink, – toliau pynė legendą Nikas. – Nuvešiu šitą siuntą, įsivertins kokybę ir paskui pats pasiims iš Maidano. Vilkikai jo, apsauga jo – mano mažas rūpestis.

– Gerai sugalvojai, – pagyrė Vasia. – Įstengiantis nupirkti tokį kiekį turi būti turtingas žmogus. Jis ir ryšių deramų turės, ir

apsaugą galingą. Nereikia tau pačiam painiotis į pristatymą, palik tą darbą didesniems.

– Ačiū, kad patari, Vasiliokai, – paironizavo Nikas. – Be tavęs nežinočiau.

– Neįsižeisk, Mykola, aš draugiškai. Nors tavo šaknys čia, niekas neginčija, bet esi augęs kitomis sąlygomis. Gal ne viską esi perpratęs, kas ir kaip čia daroma. Bandau paaiškinti.

– Jau susidūriau, kas būna, kai veiki ne pagal vietos taisykles. Mokausi, – patikino jį Nikas.

Kalbėjo nemeluodamas, tačiau neretai pasitaiko, kad kalbėtojas į savo žodžius įdeda vieną turinį, o klausytojas supranta savaip ir išgirsta visai kitą prasmę. Perkošti per asmeninius suvokimo filtrus guodžiantys sakiniai gali virsti įžeidžiamais, įspėjantys – raminamais. Lyg nuaidėjęs varpo dūžis sklistų per tokią tirštą jausmų bei patirčių erdvę, kad pasiekęs ausis pasikeistų iki trimito skardėjimo. Ir klausantysis įtiki, jog kažkur pučia trimitus, nors iš tikrųjų ten gaudžia varpai.

Vasia pagal savo išmanymą suprato, kad Nikas gavo gerų pamokų iš lityniškių ir nebekels galvos aukščiau, negu dera paprastam ūkininkui, nuolankiai likdamas mažesnis už žolę. Kakliuko gerbėjas iš savo patirties nežinojo apie galimybę prisitaikyti dėl to, kad įveiktum kliūtis, – jis žinojo tik galimybę tiesiog prisitaikyti, kad bent nuogruožą gautum.

Vos kanadiečiui išvažiavus, Vasia paskambino Aštrijam ir pranešė naujienas. Šis savo ruožtu raportavo Lityno merui.

Pasakojimas apie bandomąją siuntą, pirkėjo slėpimas – viskas atrodė nepritempta, įtikinama. Penki vilkikai su šimtu tonų kviečių būtų deramas atlygis už patirtą pažeminimą. Jei kitas partijas vešis pirkėjas, tai jau bus ne kanadiečio atsakomybė. Primesti

vilkikus neklusnaus ūkininko atsakomybei galima tik tada, jei jis pats juos išsinuomojęs. Taigi, tik viena proga.

Jevgenijus Ivanyčius užkibo. Aštrusis gavo pavedimą skirti du vyrus su automobiliais, kad nuolat stebėtų Niką. Gaujai buvo nurodyta susirinkti jau kitą dieną „Vilkolakyje“.

Tai buvo per karą Hitleriui įrengta vadavietė „Wehrwolf“ Viniocos srityje. Karo pabaigoje vokiečiai ją išsprogdino ir griuvėsiai liko kaip buvę prieš pusę amžiaus. Kartais ten veždavo mokinius ar turistų grupes ir eiguliai turėdavo pasirūpinti, kad šios vietos nepasiglemžtų miškas.

Sklandė kalbos, jog po žeme yra kelių aukštų bunkeriai, tačiau bijodami nemalonumų su KGB žmonės nebandė jų ieškoti. Kai požemiais susidomėjo Jevgenijus Ivanyčius, paaiškėjo, kad mėgėjui prieiti prie jų neįmanoma. Įėjimai buvo užversti susprogdinto storiausio betono luitais, kuriems pajudinti reikėjo arba technikos, arba sprogmenų.

Jau Ukrainos nepriklausomybės laikais jis vėl grįžo prie minties patekti ten, kur lankėsi ir posėdžiavo Hitleris. Vienur kitur patepęs, Jevgenijus Ivanyčius gavo leidimą įgyvendinti savo projektą, pagal kurį griuvėsiai turėjo tapti muziejumi. Pinigų patepimui ir darbams jau buvo prikaupęs, versdamasis iš Vinicos spirito varyklos vogto spirito prekyba. Dalis krovinio likdavo Ukrainoje, kita dalis keliaudavo į Rusiją arba į Moldovą.

Viskasėjo gerai, tik Jevgenijus Ivanyčius pražiopsojo momentą, kai reikėjo plėstis. Pražudė prieraišumas įpročiams. Kol jis rausėsi „Vilkolakyje“, toliau po senovei turtėdamas iš varyklos produkcijos, kiti grobė kaimynų verslus, dalijosi veiklos sritis ir teritorijas. Galiausiai atėjo Jevgenijaus Ivanyčiaus eilė. Jis buvo per stiprus, kad būtų lengvai nušluotas, todėl jam buvo pasiūlyta

tiesiog pamiršti kelią į spirito varyklą, bet leista toliau kontroliuoti didelę teritoriją į vakarus nuo Vinicos.

Vakarykštis spirito karalius apsidairė ir suprato esąs nuvainikuotas. Konkurentai valdė bankus, logistiką, spirito gamyklas, turėjo privačius ginkluotus dalinius, kurie vadinosi saugos firmomis. Beliko padėkoti, kad leido likti ant žemesnio laiptelio.

Savo rezidencija pasirinkęs gimtąjį Lityną, nugesintas kontrabandininkas pasistatė ten į pilį panašius namus ir tapo nepakeičiamu rajono vadovu, *holova*. Toks statusas jam patiko, nes teikė oficialumo, leido lengviau kontaktuoti su valdžios žmonėmis, atstojo priedangą.

Dar pavyko išsiderėti nedidelę teritoriją šiauriau Vinicos, kur buvo bunkeris. Gauti oligarchų sutikimą padėjo ir vieša paslaptis, kad Jevgenijus Ivanyčius rausėsi po „Vilkolakio“ griuvėsius su tokiu azartu, jog net nepastebėjo iškritęs iš galios dalybų. Keistas įnikimas į Hitlerio vadavietės kasinėjimus oligarchams nekėlė nei pasipiktinimo, nei susižavėjimo. Jie greičiau apgailėtinu laikė žmogų, turėjusį puikią starto aikštelę ir ne ta kryptimi metusį pajėgas. Todėl vien iš pagarbos jo valdytoms spirito upėms priedo davė ir teritoriją su Stryživka, šalia kurios riogsojo „Vilkolakio“ liekanos.

Griuvėsiai kokie buvo, tokie ir liko, tačiau tai, ką pavyko rasti po jais, patvirtino Jevgenijaus Ivanyčiaus girdėtas vietas legendas, jog po antžemine dalimi vokiečiai buvo visiškai įrengę kelis išbetonuotus požeminius aukštus. Nuslėpti neįmanoma, atsidūsėjo archeologas mėgėjas iš Lityno, ne tie laikai. Juk neišsaudysi visų dirbusių, kaip naciai padarė po statybų.

Todėl su radiniu jis supažindino visą srities nusikalstamo pasaulio grietinėlę ir visiems pasiūlė užsisakyti iš jo nepasiklausomas istorines patalpas po žeme slaptiems pasitarimams. Grietinėlei mintis patiko, pasiūlymu didesni ir mažesni vadeivos

naudodavosi, o Jevgenijus Ivanyčius mėgavosi šeimnininko teisėmis, skaičiavo mokesčių už patalpų nuomą ir turėdamas ypatingą statusą kartais pats pasirodydavo per tokius suėjimus, kai reikėdavo pagalbos sprendžiant jam rūpimą reikalą.

Šįkart jis liepė sukviesti į „Vilkolakį“ dvidešimt geriausių jam pavaldžių vyrų. Jo rango oligarchui pusės milijono dolerių vertės grobis buvo visų metų prizas. Netgi ne kasmet tokių pasitaikydavo, todėl reikėjo veikti kruopščiai ir užtikrintai.

Kitos dienos ankstyvą popietę miško aikštelė pušyne tarp betoninių luitų prisipildė automobilių. Atvykusius prie tariamo fašizmo aukų muziejaus ties pintos vielos tvora pasitiko saviškius iš veido pažįstantis gaujos narys, kuris ir pravardę turėjo pagal savo užsiėmimą – Prižiūrėtojas. Tikrojo vardo dauguma nežinojo, tačiau visi buvo girdėję, kaip meistriškai jis moka nusukti sprandą savo firminiu veiksniu, todėl šiek tiek Prižiūrėtojo prisibijojo. Rūsčios išvaizdos blyškiaveidis visada švarutėliai skusta galva atrodė lyg savo saugomų požemių nuolatinis gyventojas. Įvažiavus paskutiniam iš šios dienos sąrašo, jis pakabino ant vartų spyną ir lentelę „Nedirba“.

Visi atvykusieji suėjo į teritorijos vidurį pro žemą angą restauruojant pakeltoje betono sienoje. Vos pralindus, priešais dunksojo dar viena betono plokštė, užstojanti vaizdą gilyn. Ją apėjęs lankytojas patekdavo į didelį uždara kiemą, iš visų pusių apsuptą kelių metrų aukščio nuolaužų. Pašalinis, prisėlinęs per aplink augantį pušyną, nieko negalėjo įžiūrėti net įsilipęs į medį, nes visi bent kiek aukštesni kamienai, galintys praversti smalsuoliams, buvo apdairiai nupjauti.

Reta žolyte apaugusio smėlėto kiemo viduryje stovėjo betoninis trapecijos formos vienaukštis be langų. Kelios matomos įpjovos pilkoje sienoje žymėjo buvusius kulkosvaidžių lizdus.

Tarp jų lyg pražiota burna tarp primerktų akių žiojėjo stačiakampė anga, kurioje pagal Prižiūrėtojo nurodymus grupelėmis po penkis dingo sukviestieji.

Pastato viduje gulėjo geležiniais bėgiais nustumtas apskritas pusmetrio storio betoninis dangtis, atveriantis laiptus žemyn. Gerai nubraukęs batų padus į šepetį, gulintį palei laiptus, pirmasis penketas nusileido po žeme. Ten buvo įrengta muziejaus ekspozicija su keliais karo metų daiktais ir nuotraukomis, kuriose buvo galima pamatyti, kaip atrodė veikianti „Wehrwolf“.

Muziejus, sukurtas kaip duoklė apskrities administracijai, pateisinanti istorinės vietos užgrobimą, buvo tik maskuotė. Banditams jame susirinkus, Prižiūrėtojas pasuko svertą už vieno iš stendų ir prasiskyrė dvi sieninės betono plokštės. Už jų pasirodė senovinis liftas be durų. Į jį tilpo penki atvykėliai ir Prižiūrėtojas. Liftui sustojus aukštu žemiau priešais geležimi kaustytas duris, papuoštas metaline vilko galva, Prižiūrėtojas pabeldė žiedo formos rankena, kuri kabojo iš iltis prašiepusio vilko nasrų.

Beldimas turėjo būti ne bet koks, o išmušant dvi Morzės abėcėlės raides. Kas dvylika valandų raidės keitėsi pagal vokiečių sukurtą algoritmą, kurį žinojo tik keli patikimiausi gaujos nariai. Kad jį atkurtų ir neišduotų paslapties, Jevgenijui Ivanyčiui teko išardyti visą mechanizmą ir per kelis statytinius nuvežti į Kijevą, kad specialistai atkurtų veikimą, tačiau nežinotų, kur mechanizmas bus naudojamas.

Padarius klaidą beldžiant, liftas automatiškai leisdavosi dar aukštu žemiau ir ten buvo galima aiškintis, ar sudrebėjo žiedą laikanti ranka, ar pasirodė įsibrovėliai. Nepageidaujamam svečiui aklina lifto šachta galėjo virsti pro lubas švirkščiamų dujų kamera.

Prižiūrėtojas išbeldė kodą tiksliai ir penketas lankytojų pro atsidariusias duris pateko tiesiai ant tamsių spalvų rytietiško

kilimo, dengiančio beveik visas erdvios rūbinės grindis. Čia laukiantis budėtojas surinko atvykusiųjų mobiliuosius telefonus, perbraukė per rūbus iešikliu, tikrindamas dėl slaptų mikrofonų, o tada įleido lankytojus į posėdžių salę. Nors telefonai po žeme neveikė, juos paimdavo, kad nepasklistų nuotraukos iš tikrojo „Vilkolakio“.

Tokia pat tvarka į slaptą požemį grupėmis nusileido visi likusieji ir susėdo abipus didžiulio ažuolinio stalo ant sunkių antikvarinių kėdžių minkštomis atkaltėmis. Kėdė su ranktūriais stalo gale liko tuščia.

Nors susirinkusieji nebuvo labai mokyti nei pasižymėjo vaizduote, juos veikė žinojimas, kad prie šio stalo kadaise posėdžiaudavo Hitleris su savo generolais. Kalbėjosi pusbalsiu, kaip mokėjo mandagiai, nelaidė įprastų nešvankybių. Nors visa švietimo sistema, visi laikraščiai, radijai ir televizijos dešimtmečiais jiems kalė į galvas, kad naciai buvo žmogėdros, sėjantys mirtį ir skausmą, „Vilkolakio“ viduriuose tos pamokos išgaravo.

Liko tik pagarba didelei rūsčiai jėgai, kurios dvasia čia buvo juntama net po pusės amžiaus. Tai buvo šventovė tiems, kurie tiki stipresniojo teise pasiimti, kas patinka, ir nužudyti tuos, kurie netinkami. Plėšikavimais, sumušimais, kartais ir žmogžudystėmis besiverčiantis dvidešimtukas prie stalo buvo šio tikėjimo uolūs tarnai, todėl jų elgesyje matėsi iš baimės prieš stipresnį kylanti pagarba. Jie sėdėjo ir laukė po medžioklės trofėjų iškamšomis kaip medžiotojo malonei pasiduodantys žvėrys.

Prasivėrė kitos durys priešingoje pasitarimų kambario pusėje ir pasirodęs Jevgenijus Ivanyčius užėmė savo vietą gale stalo.

– Sveiki, vyrai.

– Sveikas, *holova*, – padrikai atsakė šie.

Išniro padavėjas, stumdamas staliuką su arbata, kava ir vaisvandeniais. Palaukęs, kol visi bus aptarnauti ir padavėjas išeis, vadeiva tarė:

– Yra rimtas darbas. Reikės perimti penkis vilkikus su kviečiais. Savininkas mums skolingas. Po dviejų dienų jis krausis Maidane.

– Ar ne tas, pas kurį laukuose buvome? – piktai paklausė dičkis, iš kurio Nikas atėmė automata.

– Tas pats, Stiopa, tas pats, – patvirtino vadas.

Sėdinčiųjų akys sužaubavo pykčiu, pasigirdo keiksmi. Dalis jų buvo atausti berkutininkų grūstuvais „MacLeodo“ kieme. Po to buvo uždrausta kerštauti, nes viršūnės susitarė, bet štai pagaliau atėjo rūstybės valanda.

– Perimsime, o jam pačiam grūstuvu kankorėžį suvarysime į gerą vietą! – pažadėjo dičkis, kuris prarado kalašnikovą Niko laukuose.

– Aš tau padėsiu, Stepanai! – pritarė sauso šeriuoto veido juodbruvis, buvęs tame lauke kaip savivarčio vairuotojas, kvietęsis pagalbą, ir paklausė: – Kur veš?

– Tas ir yra, Paša, kad nežinome. Slepia, – atsakė vadeiva.

– Tada imkime juos tiesiai Maidane! – pasiūlė kitas, šviesus ir visas šlakuotas, užsiraitojęs kamufliažinės palaidinės rankoves. – Suraitysime per penkias minutes, joks „Berkutas“ nespės atlėkti iš Vinicos.

– O jei nereikės nei lėkti, jei „Berkutas“ saugos krovimą? – nuogaštavo atsargesnio būdo prakaituotas storulis.

– Krovimo saugoti neturėtų, nes už jį atsako elevatorius. Su jais esame sutarę ir susitarimo laikysimės. Elevatorius neliečiama! Juk mes žodžio žmonės? – griausmingai paklausė Jevgenijus Ivanyčius.

Sėdintys užstalėje patenkinti sumurmėjo, didžiudamiesi esą žodžio žmonės. Tada jų vadeiva išdėstė užgrobimo planą, kuriam visi pritarė. Įsakęs Aštriam paskirstyti dvidešimtuką į penkis ekipažus po du vyrus ir nužiūrėti slėptuves visureigiams ties kiekvienu keliu nuo elevatoriaus, o likusiems po du sėsti į lengvasias ir surengti pasalą prie Vinicos, Jevgenijus Ivanyčius išėjo iš salės pro tas pačias duris už savo nugaros.

Atskiras išėjimas per kiekvieną gaujos susitikimą pavaldiniams pabrėždavo, kad už uždraustų durų slypi jiems neprieinamos vado erdvės. Ten jie nebuvo leidžiami, todėl vaizduotė pašė gilumoje esantį vos ne keturiasdešimties plėšikų urvo lobyną su daugybe slaptų landų.

Eiliniai pakliūdavo tik į posėdžių salę, bendro naudojimo patalpas ir amunicijos saugyklą, kur gaudavo planuojamam išpuoliui reikalingus ginklus, šaudmenis ir sprogmenis. Ten pat laikyti ir jų kaukės bei kombinezonai, kuriuos turėdavo apsivilkti per kai kurias operacijas, kad kas nors neatpažintų iš veido ar iš rūbų.

Šiek tiek tiesos banditų fantazijose buvo. Jevgenijus Ivanyčius turėjo įrengęs ne vieną atkastą „Vilkolakio“ patalpą. Visas jas jungė slapti ir neslapti koridoriai. Atskiriems segmentams restauruoti buvo samdytos įmonės iš skirtingų Ukrainos vietų, todėl visą atkurto Hitlerio bunkerio schemą žinojo tik pats užsakovas. Niekuo nepasitikėdamas, niekam visko nebuvo rodęs, nors kartkartėmis apimdavo sunkiai tramdoma pagunda pasigirti savo požeminėmis valdomis.